

Vaig néixer el 1956 a la Bisbal d'Empordà. Estic casat i tinc dues filles, la Mariona i la Laia. Publico *La terra blanca*, una novel·la sobre un món acabat. Escriure una novel·la és construir un món i explicar una bona història. La presento al Teatre Mundial de la Bisbal d'Empordà avui a dos quarts de nou

“L’obligació d’un bon escriptor és no fer perdre el temps als lectors”

Xavier Cortadellas, escriptor

INMA SAINZ DE BARANDA

A *La terra blanca* apareixen unes Gavarres cobertes de neu, com ara fa uns dies... La nevada va ser una campanya de promoció de *La terra blanca* (riu). Ara sembla que no hi hagi hagut mai cap nevada com aquesta, cosa que demostra que la memòria és fràgil. La del 62 va ser més forta, però no va fer tant de mal. Quan escrivia *La terra blanca*, pensava en la del 48, que va ser forta perquè va nevar d'Itàlia, tal com em van dir. A l'Empordà, a la Costa Brava i a les Gavarres, quan neva fort la nevada ve del mar.

Les Gavarres, a la novel·la, són un personatge...

Sí, és que en realitat la novel·la parteix de les Gavarres, d'un món acabat, d'un món que conec, tancat en ell mateix. Per això havia d'escriure una novel·la dura. La padrina es mor amb aquest món. L'Antoni és una víctima. Ha crescut en aquest món i no entén que ja no existeix.

Les Gavarres, ara, són vives d'una altra manera?

Fan una funció social claríssima. Nosaltres anem canviant el paisatge en funció dels nostres interessos. Les Gavarres són més vives que mai des del moment que

hi va gent a fer *mountain bike*, a córrer, a caçar bolets... El que és un escàndol és que no siguin encara un parc natural. I no ho són perquè és la gran reserva per anar fent totes les destrosses que no es poden fer a la Costa Brava.

Dirigint la revista *Gavarres* ha pogut recollir la memòria dels qui hi van viure?

És clar, però ja ho havíem començat a fer força abans, quan vam entrevistar més de cent persones i vam recollir 66 llegendes. Avui, molta d'aquella gent ja ha mort. Amb ells s'acaba un món. Però a mi mai ningú no m'ha explicat res de més enllà de la guerra del

Francès. Em sembla que la transmissió de la memòria abasta amb sort 150 anys, potser 200.

“Es tria -diu un personatge- no entre el que voldríem, sinó entre el que ens arriba”.

Quan un món s'acaba les úniques tres coses que queden són: les paraules, la memòria i les cases. Les cases es van espatllant, les paraules es van perdent i la memòria es va esvaint. Llavors ja només tenim la literatura. Un estudi erudit més aviat se separa del món, perquè l'analitza. Jo el que vull és entrar-hi.

Existeix el Mas Cort?

És una casa espatllada, un mas en-

runat. N'explicaven una llegenda. Al Mas Cort, la dona havia de cuinar, tenia una criatura petita, que plorava. Tenia molta feina. Sabia que els homes eren al camp, que tornarien i no tindria fet el dinar. Va anar de pressa. Va omplir la galleda a la bassa i va tornar per fer el dinar. A l'aigua hi havia un peixet, que és com que en deien d'una salamandra quan era a l'aigua. També deien que eren verinosos. Llavors va posar a bullir l'aigua sense adonar-se'n. Un que passava pel camí va sentir una criatura que plorava. Era l'única que no havia menjat sopa i l'única que no havia mort. Així s'explica el final del Mas Cort.

Els protagonistes es mouen per instints?

Vol dir que no ens movem tots bastant per instints un cop ens traiem la màscara de la civilització? Si no ens movem més per instints és perquè som uns privilegiats. L'incest és una sortida quasi obligada quan parles d'un món molt tancat en ell mateix. La literatura grega comença amb un incest. Però com que vivim en una mena de superficialitat no coneixem la gent com es coneixen els protagonistes de la novel·la. Ara tot passa per la superfície. A aquests personatges el món se'ls acaba i això és una putada, perquè no poden triar.

S'ha d'escriure sobre el que es coneix?

Només es pot fer literatura parlant de coses molt reals. La literatura catalana és plena de bons escriptors, però no està tan plena de bones històries. La primera obligació d'un escriptor és no fer perdre el temps als lectors. Per exemple, Faulkner o McCarthy expliquen sempre històries. A l'hora de fer una novel·la també hi ha d'haver un criteri. No pot ser que només hi hagi un protagonista amb un ego molt potent i molt fort i de vegades molt interessant o molt vulgar.

Sense bones històries no hi ha lectors?

Jo faig classes i sé que els nanos, si m'escolten, és perquè els explico coses interessants. Si no, desconnecten. Qualsevol persona que escrigui hauria d'explicar coses interessants i si no el lector té dret a desconnectar. Ja sé que el criteri d'escriure un bon llibre no és només la recepció dels lectors, però també compten. Igual que els alumnes. El mínim d'un novel·lista és que el que explica interessi. No a ell, sinó als lectors.

JUDIT PUJADÓ